

2. Бутенко А.І. Феномен кластера у формуванні інноваційної моделі економіки регіону [Електронний ресурс] / А.І. Бутенко, Є.В. Лазарева // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 2. – С. 25-28. – Режим доступу: <http://www.investplan.com.ua>.
3. Войнаренко М.П. Кластери в інституційній економіці: монографія / М.П. Войнаренко. – Хмельницький: ХНУ, ТОВ «Тріада-М», 2011. – 502 с.
4. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» №2850–IV від 08.09.2005 : за станом на 10.06.2012 : (текст) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2850-15>.
5. Папіж Ю.С. Визначення територіально-виробничих кластерів для гірничодобувних підприємств / Ю.С. Папіж // Економічний простір: Збірник наукових праць. – №90. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2014. – С. 187-195.
6. Пашкевич М.С. Наукові засади регулювання регіональної економіки : [монографія] / М.С. Пашкевич. – Дніпропетровськ-Донецьк: НГУ, 2012. – 790 с.
7. Тищенко О.М. Класифікація промислових кластерів: типи й моделі / О.М. Тищенко // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2010. – № 4. – С. 12-18.

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНІВ

Сеніна К.В., аспірант,

Інститут регіональних досліджень НАН України, м. Львів, Україна

Соціально-економічна ситуація, що склалась в українських регіонах, потребує оновлених підходів до здійснення регіонального управління. У свою чергу, це обумовлює необхідність виявлення факторів, які можуть стримувати негативні тенденції, що виникли у зв'язку з глобальними економічними трансформаціями, та забезпечити підвищення конкурентоспроможності регіонів України на засадах їх саморозвитку та самоорганізації [1].

Останнім часом тема конкурентоспроможності територіальних одиниць є актуальною у наукових колах і серед практиків регіонального управління. Одним з найбільш впливових складових конкурентоспроможності країни є рівень конкурентоспроможності її регіонів.

На сьогоднішній день не кожен регіон України має необхідну ресурсну базу та ефективну управлінську структуру, що негативно впливає на його здатності до сталого економічного зростання.

Тому необхідність визначення конкурентних переваг розвитку регіону є першочерговим завданням при формуванні стратегії регіонального розвитку.

Регіональна конкурентоспроможність як основоположна категорія регіональної економічної науки потребує детального дослідження у сенсі виявлення її здатності забезпечити економічну безпеку на регіональному рівні і стати провідним чинником дотримання такої безпеки. Регіональна конкурентоспроможність є вагомим складовою стратегії соціально - економічного розвитку регіону, і оскільки вона має стратегічний вимір, то має бути представлений ґрунтовний теоретичний та практичний інструментарій по забезпеченню регіональної конкурентоспроможності [2]. Конкурентоспроможність, як і економічна безпека регіонів, визначається на основі здатності регіону досягати визначених цілей розвитку, більш ефективно, ніж інші регіони, конкурувати за ресурси та мати вищі показники розвитку по певних секторах економічної та соціальної сфери.

Наслідком дії факторів конкурентоспроможності є конкурентна перевага, а конкурентоспроможність слід розглядати, як інтегровану властивість соціально-економічних систем, яка управляє своїми конкурентними перевагами. Звідси випливає, що концепція управління конкурентоспроможністю регіону повинна базуватися на управлінні не стільки факторами конкурентоспроможності, скільки конкурентними перевагами з метою збереження ексклюзивної цінності [3]. Визначені базові ознаки класифікації конкурентних переваг регіону: походження конкурентної переваги; сфера виникнення конкурентної переваги; час реалізації конкурентної переваги; вид одержуваного ефекту від реалізації конкурентної переваги; ступінь стабільності конкурентної переваги. Ефективність управління базовими конкурентними перевагами регіону слід розглядати в якості категорії, що інтегрує конкурентоспроможність і конкурентний потенціал регіону. Реалізація концепції управління конкурентоспроможністю регіону дозволить: організувати ефективну роботу з нарощування та реалізації конкурентних переваг як регіону в цілому, так і окремих суб'єктів ринкової діяльності регіону, забезпечити процес послідовного, не суперечливого (в логіці і за часом) управління конкурентоспроможністю регіону за допомогою виділення рівнів системи управління конкурентним потенціалом і конкурентоспроможністю регіону, з усіх можливих альтернатив обрати оптимальний з точки зору інформаційного забезпечення, організації управління та утримання самого процесу управління методологічний підхід до управління конкурентоспроможністю регіону.

Список літератури:

1. Андерсон В. Регіональна конкуренція як фактор соціально-економічного розвитку України в умовах глобалізації / В. Андерсон // Агора. Подолання розбіжностей - розвиток особливостей. Вип. 4. - К.: Силос, 2006. - С. 36.
2. Бричкова І.В. Концепція міжнародної конкурентоспроможності національного регіону та її практичний вимір / І.В. Бричкова // Міжнародна економічна політика. – № 4.-2006. – С. 29.

3. Кілієвич О. Конкуренентоспроможність регіонів у контексті глобалізації та євроінтеграційних процесів / О. Кілієвич // Національна безпека і оборона. – 2008. – № 4. – С. 40.

НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ

*Суханова А.В., старший викладач кафедри фінансів,
НУДПСУ, м. Ірпінь, Україна*

Конкуренція трактується як форма прояву конкурентних відносин в ринковій системі, як атрибутивна ознака ринкового господарства, яка дозволяє ринковій системі відтворюватися, повторюватися, як економічному явищу, і визначає всю сукупність притаманних йому елементів - витрат виробництва, формування ціни, адаптивності підприємств і організацій до вимог ринку, задовольняючи потреби в товарах і послугах [1].

Підвищення конкурентоспроможності регіону знаходиться в тісній залежності від виявлення та забезпечення сталого розвитку індивідуальних умов, тобто конкурентних переваг, що визначають соціально-економічне становище регіону, якість життя населення, екологічну обстановку, інвестиційний клімат, інноваційну активність тощо [2].

З метою забезпечення сталого розвитку конкурентних переваг регіону, необхідно реалізувати наступні напрями економічної політики в довгостроковій перспективі:

1. Стимулювати активізацію інноваційної активності підприємницьких структур в регіоні на основі розроблених програм стимулювання довгострокових інвестицій і надання податкових пільг.

2. Підвищити рівень інвестиційної активності та інвестиційної привабливості регіону.

3. Створити спеціалізовані фактори виробництва за допомогою розвитку системи профільної освіти, науково-дослідних центрів, інтеграції освіти, науки і виробництва.

4. Забезпечити всебічну підтримку науки та освіти, сфери рекреації і туризму.

5. Стимулювати розвиток системи регіонального менеджменту та маркетингу.

6. Забезпечити контроль за дотриманням стандартів безпеки і якості на підприємствах, стимулювати впровадження міжнародних стандартів виробництва та управління.

В якості фундаментальних принципів формування та розвитку конкурентних переваг регіону слід виділити: системність, ієрархічність, збалансованість, прояв синергетичного ефекту, агрегованість, саморозвиток [3].

Отже, стійка конкурентоспроможність регіону - це постійна перевага регіону у